Hur ser den nya klient- och patientsäkerhets-strategin ut?

Arbetet med den nya klient- och patientsäkerhetsstrategin för 2022–2026 är snart klart. Strategiarbetet har engagerat rekordmånga sakkunniga, personer på ledande poster, representanter för klienter och patienter samt politiska beslutsfattare. I den nya strategin ingår den ambitiösa visionen att Finland ska vara ett modelland för klient- och patientsäkerhet 2026.

Teksti: Petja Orre,
specialist i hälso- och sjukvård, projektchef för beredningen av strategin vid Klient- och patientsäkerhetscentret

Föregående strategiperiod går mot sitt slut och arbetet med att färdigställa den nya klient- och patientsäkerhetsstrategin pågår intensivt. Den här gången är avsikten att både den egentliga strategin och dess verkställighetsplan ska publiceras samtidigt. På så sätt kan femårsperioden utnyttjas till fullo för säkerhetsarbetet.

Det förberedande arbetet började i våras med en enkät om den gångna strategiperioden och hur den verkställts. Enkäten skickades till professionella inom klient- och patientsäkerhet, social- och hälsovårdsdirektörer samt institutioner inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Svaren antydde att man inte på långt när har uppnått alla mål för strategiperioden. Detsamma noterade också Statens revisionsverk i sin rapport i somras. Vid arbetet med den nya strategin och verkställighetsplanen har särskild vikt därför lagts vid att höra och engagera de centrala aktörerna i strategin.

Efter en serie med åtta workshoppar under senvåren och början av hösten har arbetet fortsatt i den styrgrupp och arbetsgrupp som tillsatts av SHM.

Klient- och patientsäkerhetscentret har spelat en central roll i arbetet med strategin, och i synnerhet direktör **Tuija Ikonen** och specialsakkunnig **Tarja Pajunen** har arbetat intensivt med att uppmana olika aktörer att precisera sina synpunkter på den nya strategin.

Ambition och tydlighet

Ända från början har det stått klart att strategin bör vara lättläst och rikta sig inte bara till social- och hälsovårdspersonal utan även till beslutsfattare och invånare. Säkerhetsarbetet äger inte rum bland personalen i ett vakuum avskilt från vardagsverkligheten, utan i nära samspel med hela systemet och dem som anlitar tjänsterna.

Dokumentet kommer alltså förhoppningsvis att erbjuda något för alla – bakom de lättbegrip-

Visionen, missionen och de strategiska framgångsindikatorerna i den nya klient- och patientsäkerhetsstrategin bygger på WHO:s program.

The framework includes seven strategic objectives, which can be achieved through 35 specific strategies:

1. **Make zero avoidable harm to patients a state of mind and a rule of engagement in the planning and delivery of health care everywhere**
2. **Build high-reliability health systems and health organizations that protect patients daily from harm**
3. **Assure the safety of every clinical process**
4. **Engage and empower patients and families to help and support the journey to safer health care**
5. **Inspire, educate, skill and protect health workers to contribute to the design and delivery of safe care systems**
6. **Ensure a constant flow of information and knowledge to drive the mitigation of risk, a reduction in levels of avoidable harm, and improvements in the safety of care**
7. **Develop and sustain multisectoral and multinational synergy, partnership and solidarity to improve patient safety and quality of care**

Bild: Global Patient Safety Action Plan 2021-2030, s. 13 https://www.who.int/publications/i/item/9789240032705

© Emilia Alariesto

”Säkerhetsarbetet äger inte rum bland personalen i ett vakuum avskilt från vardagsverkligheten, utan i nära samspel med hela systemet och dem som anlitar tjänsterna.”

liga strategiska spetsarna finns ambitiösa mål. För att säkerställa att de uppfylls har man utarbetat en gedigen verkställighetsplan, som förutsätter ett brett engagemang av alla aktörer inom social- och hälsovårdssektorn.

Direktörerna och beslutsfattarna inom de nya välfärdsområdena, som bildas i och med vårdreformen, har en viktig roll för att verkställandet ska lyckas. Klienternas, patienternas och de anhörigas andel i utvecklingen betonas mer än tidigare. För att strategin ska bli framgångsrik kommer kommunikationen till medborgarna och vårdpersonalen att vara ytterst viktig och i samband med publiceringen av strategin 2022 planeras en kampanj som stöder förankringen av strategin.

Från strategi till vardagsverktyg

Strategiprocesser börjar ofta halta i det skede när de borde leda till handling. En nationell rekommendation bör dessutom inpassas bland arbetsplatsernas egna strategier.

Strategin visar riktningen och verkställighetsplanen framlägger åtgärder som för oss närmare målet. I slutändan är klient- och patientsäkerheten ändå varje medarbetares uppgift – och strategin kan förhoppningsvis ge uppbackning när säkerheten riskerar att bli åsidosatt av andra mål.

Avsikten är att den nya klient- och patientsäkerhetsstrategin ska utgöra ett stöd i arbetet för alla som arbetar inom social- och hälsovården. En stark yrkeskompetens i kombination med god arbetshälsa samt dialog med klienter och patienter skapar en hållbar etisk grund för säkerhetsarbetet. Ju fler medarbetare som känner till spetsarna i strategin, desto säkrare kommer målen att uppnås. Vi har mycket arbete framför oss, när resan mot visionen startar.

Petja Orre

Uppgift i strategiprocessen:
Ansvarar för sammanställningen av strategin

Utbildning:
ML, specialist i hälso- och sjukvård

Arbetserfarenhet:
Ledande uppgifter inom primärvården, bl.a. överläkare för Terveystalos offentliga tjänster, ledande överläkare i Kervo stad

Övrig verksamhet:
Webbkolumnist i Lääkärilehti, chefredaktör för tidningen Nuori Lääkäri 2014–2016